

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1 Begripsomschrijving.

Er is voor gekozen om begrippen die al zijn omschreven in de WWB niet afzonderlijk te definiëren in de Verordening. Dit voorkomt dat in geval van wijziging van betreffende definities in de WWB ook de Verordening moet worden gewijzigd.

In aanvulling op de begripsomschrijving in de WWB wordt in deze Verordening onder verzorgingsbehoevende verstaan degene die, indien hij niet samen met een andere persoon de woning zou bewonen zou zijn aangewezen op beroepsmatige hulp. Dit kan dan bijvoorbeeld zijn dat de verzorgingsbehoevende bij niet inwoning opgenomen zou moeten worden in een verzorgingshuis of andere inrichting ter verpleging of verzorging maar ook intensieve beroepsmatige hulp thuis. Indicatiestelling op grond waarvan verzorgingsbehoevendheid kan worden aangenomen, dient te geschieden door een gekwalificeerde instantie.

Het feit dat een belanghebbende als verzorger van een verzorgingsbehoevende is aan te merken is overigens geen reden om hem te ontheffen van de verplichting om algemeen geaccepteerde arbeid te zoeken en te aanvaarden.

In de WWB wordt daarmee hetzelfde begrip is bedoeld als in de Wet op de huurtoeslag, te weten: “een gebouwde onroerende zaak voor zover deze als zelfstandige woonruimte, onvrije etage dan wel andere onzelfstandige woonruimte is verhuurd, evenals de onroerende aanhorigheden”.

Het begrip ‘woonkosten’ is nader gedefinieerd, omdat dit van belang is voor de toepassing van artikel 5 (verlaging woonsituatie). Aangesloten is bij de begripsomschrijving die voorheen onder de vigeur van de Algemene Bijstandswet in het Besluit landelijke normering (tot 1996) was opgenomen. Deze omschrijving wordt in veel verordeningen nog gebruikt. Het is aan het college overgelaten om de onderhoudskosten vast te stellen. Het is ook denkbaar dat geen gebruik wordt gemaakt van het begrip ‘woonkosten’, maar van de begrippen ‘huur’ en ‘hypotheek’. Het verdient aanbeveling deze dan nader te omschrijven. Ook nader gedefinieerd zijn de begrippen woonlasten en ander.

Omdat een woning ook een woonwagen of woonschip kan zijn, is tevens verwezen naar artikel 3, zesde lid WWB, waarin deze woonruimtes met een woning worden gelijkgesteld.

Artikel 2 Reikwijdte.

Als de niet-rechthebbende partner een WWB-uitkering ontvangt, is er geen aanleiding om een toeslag te verstrekken. Dat geldt evenzeer voor de bijstandsgerechtigde partner. Beiden kunnen immers nimmer een uitkering ontvangen die samen meer bedraagt dan 100% van de bijstandsnorm voor gehuwden. Omdat beide partners dan aanspraak hebben op de norm die voor een alleenstaande geldt, betekent dit tegelijkertijd dat een verlaging in verband met medebewoning formeel gezien niet mogelijk is, omdat deze beperkt is tot de gehuwdennorm. In voorkomende gevallen is het in dat geval mogelijk met toepassing van artikel 18, eerste lid, WWB de bijstandsnorm van de bijstandsgerechtigde partner te verlagen

Artikel 3 Toeslagen.

De hoogte van 20 procent van de gehuwdennorm als hoogte van de toeslag voor de alleenstaande of alleenstaande ouder in wiens woning geen ander zijn hoofdverblijf heeft is verplicht op grond van artikel 30 lid 2 onder a WWB.

Ingeval in de woning een ander zijn hoofdverblijf heeft, wordt verondersteld dat er noodzakelijke kosten van het bestaan gedeeld kunnen worden (bijvoorbeeld huur en stookkosten). Daarbij is de mate waarin de kosten ook daadwerkelijk gedeeld worden niet van belang. Dat is een verantwoordelijkheid van belanghebbende zelf.

Zolang er geen sprake is van een gezamenlijke huishouding moet er echter van worden uitgegaan dat niet alle kosten gedeeld kunnen worden. Een toeslag blijft op zijn plaats.

In de toeslagen- en verlagingenverordening is daarom gekozen voor een toeslag van 10 procent van de gehuwdennorm in het geval één of meer anderen in dezelfde woning zijn hoofdverblijf hebben.

Uit een oogpunt van gemeentelijke beleidsvrijheid is een 'soepeler' variant aangeboden en gekozen, waarin de hoeveelheid medebewoners geen gevolgen heeft voor de hoogte van de toeslag en deze op 10 procent vastgesteld blijft.

In het derde lid wordt geregeld dat kinderen die niet (meer) in de norm begrepen zijn, maar die in omstandigheden verkeren waardoor het niet aannemelijk is dat zij kunnen bijdragen in de kosten van het huishouden, niet meetellen als personen die in de woning hun hoofdverblijf hebben.

Als thuiswonende kinderen studiefinanciering of een tegemoetkoming in de studiekosten op grond van de WFS2000 of de Wtos ontvangen en daarbij niet meer bijverdienden dan 10% van de gehuwden norm verkeren zij in de omstandigheid waarin zij niet kunnen bijdragen aan de kosten van het huishouden.

Dit geldt voor zowel kinderen van 18 tot 21 jaar als de meerderjarige kinderen die studiefinanciering ontvangen op grond van de WSF 2000. Omdat bij de laatste groep ook inkomenscriterium gehanteerd worden, wordt uitgegaan van WSF norm vermeerderen met 10%, zodat staffelen of een niet gewenste knik bij een inkomen een fractie boven die WSF norm wordt voorkomen.

Aangezien de hier bedoelde kinderen niet in de bijstand begrepen zijn, is het aan de ouder om zodanige inlichtingen te verstrekken, dat kan worden vastgesteld of het onderdeel a van toepassing is.

In onderdeel c van het derde lid wordt geregeld dat zorgbehoevenden eveneens niet worden meegeteld als personen die in dezelfde woning hun hoofdverblijf hebben. Uitgangspunt daarbij is dat het niet wenselijk is om belanghebbende vanwege deze verzorgingstaken te confronteren met een lagere toeslag. Mutatis mutandis geldt dit uitgangspunt ook voor de verzorgingsbehoevende belanghebbende; ook in deze situatie wordt het niet wenselijk geacht om belanghebbende vanwege zijn zorgbehoevendheid te confronteren met een lagere toeslag.

In alle overige gevallen die niet onder de uitzonderingen van lid 3 vallen geldt het uitgangspunt dat met een ander die zijn hoofdverblijf heeft in dezelfde woning de kosten kunnen worden gedeeld (zie lid 1 van dit artikel).

Artikel 4 Toeslag Schoolverlaters.

De schoolverlatersverlaging van artikel 28 WWB is zoals blijkt uit de toelichting op dat artikel bedoeld om de schoolverlater gedurende het eerste half jaar niet in een veel betere financiële positie te brengen als toen hij nog aangewezen was op studiefinanciering of een tegemoetkoming volgens de Wtos.

Er wordt daarbij geen onderscheid gemaakt naar een (voormalig) uit- of thuiswonende student. Met deze omstandigheden wordt immers al rekening gehouden in artikel 4 en 5 van de Verordening.

De verlaging (van de toeslag tot nihil) wegens het zijn van schoolverlater geldt gedurende een half jaar (artikel 28 WWB). Deze periode begint op de eerste dag van de maand waarin geen aanspraak meer bestaat op studiefinanciering op grond van de WSF 2000 of een tegemoetkoming op grond van de Wtos.

Het onderbreken van de schoolverlatersperiode door bijvoorbeeld het aanvaarden van werk of het opnieuw gaan studeren schort de termijn van de verlaging niet op. De schoolverlater die op 23 december zijn scholing beëindigd, krijgt dus in de periode januari t/m juni een verlaging van 20%. Stroomt hij in maart en april uit omdat hij bv. gaat werken dan schort dit de termijn van de verlaging niet op. Vanaf juli wordt de verlaging niet meer toegepast. Vraagt hij pas in april bijstand aan, dan geldt eveneens dat de verlaging vanaf juli niet meer wordt toegepast.

Indien zowel de schoolverlatersverlaging als de leeftijdsverlaging wordt toegepast, moet in de verordening worden bepaald welke verlaging wordt toegepast in het geval van samenloop; beide gelijk tijdig toepassen is wettelijk verboden (artikel 30 lid 2 onder b WWB). In dit geval prevaleert schoolverlatersverlaging (zie artikel 7 lid 3 van de verordening).

Artikel 5 Verlaging gehuwden.

In de gehuwdennorm is al rekening gehouden met het feit dat beide echtgenoten de kosten van hun huishouden volledig kunnen delen met elkaar. Indien in de woning nog een ander zijn hoofdverblijf heeft, kunnen de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan nog verder gedeeld worden. Daarbij is de mate waarin de kosten ook daadwerkelijk gedeeld worden niet van belang. Dat is een verantwoordelijkheid van belanghebbenden zelf.

Gekozen is voor een verlaging van 10 procent van de gehuwdennorm, ongeacht het aantal anderen dat in de woning zijn hoofdverblijf heeft. Evenals bij alleenstaanden wordt vanaf de vierde persoon die in de

woning zijn hoofdverblijf heeft geen noemenswaardige vermindering van de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan aanwezig geacht.

Daarbij moet ook bedacht worden dat in de praktijk bij meer bewoners van een woning, het ook vaak om een grotere en duurdere woning gaat, zodat de feitelijke kosten van het bestaan doorgaans niet lager uitvallen dan in gevallen waarin maar één ander zijn hoofdverblijf in dezelfde woning heeft.

In het tweede lid wordt overeenkomstig bij alleenstaanden en alleenstaande ouders geregeld dat kinderen die niet (meer) in de norm begrepen zijn, maar die in omstandigheden verkeren waardoor het niet aannemelijk is dat zij kunnen bijdragen in de kosten van het huishouden, niet meetellen als personen die in de woning hun hoofdverblijf hebben.

Als thuiswonende kinderen studiefinanciering of een tegemoetkoming in de studiekosten op grond van de WFS2000 of de Wtos ontvangen en daarbij niet meer bijverdienden dan 10% van de gehuwden norm verkeren zijn in de omstandigheid waarin zij niet kunnen bijdragen aan de kosten van het huishouden. Dit geldt voor zowel kinderen van 18 tot 21 jaar als de meerderjarige kinderen die studiefinanciering ontvangen op grond van de WFS 2000.

Omdat bij de laatste groep ook inkomenscriterium gehanteerd worden, wordt uitgegaan van WFS norm vermeerderen met 10%, zodat staffeling of een niet gewenste knik bij een inkomen een fractie boven die WFS norm wordt voorkomen.

Aangezien de in hier bedoelde kinderen niet in de bijstand begrepen zijn, is het aan de ouders om zodanige inlichtingen te verstrekken, dat kan worden vastgesteld of het onderdeel a van toepassing is.

Zorgbehoevenden worden eveneens niet meegeteld als personen die in dezelfde woning hun hoofdverblijf hebben. Uitgangspunt daarbij is dat het niet wenselijk is om belanghebbende vanwege deze verzorgingstaken te confronteren met een lagere toeslag. Mutatis mutandis geldt dit uitgangspunt ook voor de verzorgingsbehoevende belanghebbende; ook in deze situatie wordt het niet wenselijk geacht om belanghebbende vanwege zijn zorgbehoevendheid te confronteren met een verlaging.

In alle overige gevallen die niet onder de uitzonderingen van lid 3 vallen geldt het uitgangspunt dat met een ander die zijn hoofdverblijf heeft in dezelfde woning de kosten kunnen worden gedeeld (zie lid 1 van dit artikel).

Artikel 6 Verlaging woonsituatie.

Artikel 27 WWB geeft het college de mogelijkheid de norm of de toeslag te verlagen in zoverre belanghebbende lagere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan heeft ten gevolge van zijn woonsituatie. Artikel 27 WWB is aanvullend bedoeld op de artikelen 25 en 26 WWB.

In dit artikel is onder a een verlaging opgenomen voor de situatie dat aan de woning voor belanghebbende geen woonkosten zijn verbonden. Het wordt nodeloos ingewikkeld geacht om hier ook nog onderscheid te maken naar de mate waarin woonkosten, zijnde de kosten van huur of de rentekosten van de hypotheek van de door belanghebbende bewoonde woning, ontbreken. Indien een belanghebbende uitzonderlijk lage woonkosten heeft, kan dat uiteraard wel aanleiding zijn om met toepassing van artikel 18 lid 1 WWB de bijstand lager vast te stellen.

In dit artikel is onder b een verlaging opgenomen voor de situatie dat aan de woning voor belanghebbende geen woonlasten, zijnde de kosten van elektra, gas en water verschuldigd voor het gebruik hiervan door belanghebbende en eventuele gezinsleden, verbonden. Er is niet gekozen voor de werkelijke kosten, omdat deze nagenoeg nooit juist bepaald kunnen worden en afhankelijk zijn gezinssamenstelling, periode waarover gerekend wordt etc. Een forfaitair percentage van 10% zal in nagenoeg alle gevallen een verlaging aan de voor belanghebbende "veilige" kant inhouden.

In onderdeel c wordt de verlaging ingeval er door belanghebbende in het geheel geen woning bewoond vastgesteld op 10 procent van de gehuwdenorm. Dit is in overeenstemming met de toelichting op artikel 27 WWB. Een belanghebbende die geen woning bewoond wordt geacht lagere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan te hebben vanwege het ontbreken van woonkosten. Niettemin zijn de kosten van het bestaan niet zoveel lager als voor een belanghebbende die kosteloos woont in een woning. Een dakloze wordt immers geconfronteerd met de hogere kosten van het op straat leven, zoals de kosten van nachtopvang.

De hoogte van een verlaging volgens dit artikel heeft geen invloed op de wijze waarop de bijstand verleend moet worden. Indien bijstand verleend wordt aan daklozen, kan het college gebruik maken van

zijn bevoegdheid om een budgetteringsplicht op te leggen of de bijstand in natura (in de vorm van opvang) te verlenen.

Overigens geschiedt de verlening van bijstand aan belanghebbenden zonder adres als bedoeld in artikel 1 van de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens op grond van artikel 40 lid 1 en 2 WWB door bij AMvB (Bijstandsbesluit adreslozen) aan te wijzen centrumgemeenten.

Maar niet elke belanghebbende zonder woning is een adresloze in de zin van aangehaalde wet. Belanghebbende kan immers ook de beschikking hebben over een postadres bij familie of een instantie.

Artikel 7 en 8

Dit zijn de slotbepalingen welke verder geen nadere toelichting behoeven.